

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.242/2016/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Bánáti János ügyvéd által képviselt **felperes neve, felperes székhelye** szám alatti székhelyű **felperesnek** - a Dr. Lovász Éva ügyvéd által képviselt **alperes neve alperes székhelye** szám alatti székhelyű **alperes** ellen vállalkozói díj megfizetése iránti perében a Szegedi Törvényszék 2016. március 31. napján hozott - és 2016. május 19. napján kelt 51. számú végzésével kijavított - 7.G.40.051/2015/48. sorszámu ítélete ellen a felperes által 53. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit - az elsőfokú bíróság kijavító végzésére is kiterjedően - az alábbiak szerint **megváltoztatja**:

Az alperes által a felperesnek fizetendő marasztalás összegét 8.055.848,- (Nyolcmillió-ötvenötezer-nyolcszáznegyvennyolc) forintra felemlí és kötelezi alperest, hogy ezen tőkeösszegeből 5.986.377,- (Ötmillió-kilencszáznyolcvanhatezer-háromszázhetvenhét) forint után 2011. december 01. napjától, 1.789.470,- (Egymillió-hétszáznyolcvankilencezer-négyszázhetven) forint után 2015. február 28. napjától és 280.000,- (Kettőszáznyolcvanezer) forint után 2011. június 18. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kával növelt késedelmi kamatát fizesse meg.

A felperes az alperes javára perköltség fizetésre kötelező rendelkezését mellőzi.

A felek költségeiket maguk viselik.

Kötelezi felperest fizessen meg az adóhatóság felhívása szerint 435.600,- (Négyszázharmincötezer-hatszáz) forint, valamint alperest, hogy ugyanilyen módon fizessen meg az államnak 1.016.500,- (Egymillió-tizenhatezeröttszáz) forint le nem rótt eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi alperest 15 nap alatt fizessen meg felperesnek 100.000,- (Egyszázezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi felperest fizessen meg az adóhatóság felhívása szerint 387.100,- (Háromszáznyolcvanhétezer-egyszáz) forint, míg alperest, hogy ugyanilyen módon fizessen meg 129.000,- (Egyszázhuszonkilencezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

Az ítéltábla az alábbi tényállást állapította meg.

Az alperes a ... Repülőtér bővítési-javítási munkálatainak generálkivitelezője volt.

A peres felek 2010. július 19. napján alvállalkozói szerződést kötöttek, amelyben felperes elvállalta

a **terminál neve** Terminál portálvilágításához tartozó rozsdamentes acélburkolatok gyártását, szerelését (továbbiakban: szerződés1). A vállalkozói díj 15.000.000,- forint átalányár volt. A szerződés részévé váltak az alperes által kidolgozott általános szerződési feltételek (ÁSZF), a ... Repülőtérre vonatkozó különleges szerződési feltételek, a .. általános feltételek, a reptéri biztonsági szabályzat, a tervdokumentáció, a tételes ajánlat. A teljesítési határidő 2010. szeptember 8. napja volt. A szerződéskötést megelőzően a peres felek a szerződési ajánlatról egyeztetést tartottak, melynek során megállapodtak abban, a teljesítési garancia mértéke 10%, amely 2011. november 30. napjáig érvényes, míg a jóteljesítési, szavatossági garancia 5%-os mértéke 2011. november 30. napjától lép életbe, és időtartama 39 hónap. Az egyeztetés során pontosan meghatározták az alperesi teljesítés ütemezését, mértékét, a felperes kivitelezéssel kapcsolatos feladatait, így - többek között - a tervdokumentációk alapján kiviteli és gyártmányterv-készítési kötelezettségét. Részletesen megtárgyalták a pénzügyi visszatartás teljesítési, jó teljesítési és bankgarancia feltételeit, azok határidejét, rendelkeztek a késedelem jogkövetkezményeiről is, így a kötberről, annak mértékéről és alapjáról.

Az ÁSZF 10.1. pontja a teljesítési garanciát akként határozta meg, hogy a vállalkozó biztosítékot nyújt arra az esetre, amennyiben szerződéses kötelezettségét nem vagy nem szerződésszerűen teljesíti, és az a megrendelő és a beruházó pénzügyi elszámolásának biztosítására szolgál. Ezért a teljesítési garancia a fővállalkozói szerződés pénzügyi elszámolásáig áll fenn, összege a vállalkozói díj nettó értékének 10%-a, mely a részszámlák bruttó összegéből kerül visszatartásra. A teljesítési garancia összege a végszámla benyújtásakor számolható el, és azt aznapi összegével, azzal egyidejűleg kell megfizetni. A fővállalkozói szerződés pénzügyi elszámolásán a felek a fővállalkozói díj, valamint fővállalkozói díjból levont teljesítési visszatartás teljes összegének a megrendelő bankszámláján való jóváírását értik. A 10.3. pont szerint a jótállási garancia a vállalkozói díj nettó összegének 5%-a, amely a végszámla bruttó értékéből kerül levonásra vagy azonos összegű, és a megrendelő által elfogadott bankgaranciával válthat ki. Az ÁSZF 10.5. pontja szerint pedig a jóteljesítési garancia a vállalkozó hibás teljesítése esetén használható fel, amennyiben a vállalkozó jótállási kötelezettségének nem, vagy nem szerződésszerűen tesz eleget. A megrendelő jogosult hibás teljesítés esetén a bankgarancia teljes összegét érvényesíteni, vagy a visszatartott jóteljesítési garancia teljes összegét véglegesen visszatartani, függetlenül a hibák nagyságrendjétől, a kijavítás módjától, elvégzésétől. A 10.6. pont szerint a teljesítési garancia szerint levont összeget (10%) a részszámlák áfával növelt bruttó összegéből, még a jóteljesítési garanciaként visszatartandó összeget (5%) a végszámla áfával növelt bruttó összegéből kell levonni. Az ÁSZF 10.7. pontja szerint a teljesítési garancia címén visszatartott összeg esedékessé válásának feltétele a fővállalkozói szerződés pénzügyi elszámoláson, valamint a teljesítési garancia visszatartása feloldásának írásban való kérelmezése a vállalkozó részéről. A 10.8. pont szerint pedig a jóteljesítési garancia címén visszatartott összeg esedékessé válásának feltétele egyrészt a jótállási időszak sikeres eltelte, valamint a jóteljesítési garancia feloldásának írásban való kérelmezése a vállalkozó részéről, és a visszafizetés megrendelő általi jóváhagyása. A jóteljesítési garancia visszafizetése kizárólag ezen együttes feltételek bekövetkezte esetén válik esedékessé. A 10.10. pont rendelkezése szerint a vállalkozó hibás teljesítése esetén a megrendelő az alábbi lehetőségek közül választhat: Amennyiben a vállalkozó teljesítési vagy jóteljesítési visszatartása még nem került feloldásra, a megrendelő jogosult a Ptk. 306. §-ában rögzített bármely szavatossági jogát - tetszés szerinti sorrendben - gyakorolni, és ennek során a teljesítés és jóteljesítés visszatartás teljes összegét felhasználni. Amennyiben a vállalkozó a jóteljesítési visszatartást bankgaranciával váltotta meg, a megrendelő - biztosítéki céllal - jogosult a bankgarancia teljes összegét a javítás várható költségeinek biztosítása érdekében érvényesíteni. Amennyiben a vállalkozó jóteljesítési visszatartása már feloldásra került, vagy a megrendelő a hibát a vállalkozóval kívánta kijavíttatni, a vállalkozó köteles a hiba tudomására jutásától számított 24 órán belül a javítást megkezdeni, intézkedéseiről a megrendelőt értesíteni. Amennyiben a vállalkozó ezen kötelezettségének nem tesz

eleget, a megrendelő jogosult a hiba kijavítását a vállalkozó költségére saját maga elvégezni, vagy harmadik fél által elvégeztetni.

Az időközben megrendelt pótmunkákra tekintettel a szerződés1-et a felek négy alkalommal módosították a vállalkozói díj és a teljesítési idő vonatkozásában. 2010. augusztus 31. napján 21.200.000,- forintra, 2010. szeptember 27. napjára (egyben a teljesítési garancia mértékét 2011. november 30. napjáig 10%-ban határozták meg), 2010. szeptember 17. napján 29.600.000,- forintra és 2010. október 28. napjára, 2010. október 25. napján 33.027.900,- forintra és 2011. március 2. napjára, majd 2011. március 1-11. között 35.789.395,- forintra.

A szerződés alapján az alábbi számlák kerültek kibocsátásra.

Sorszám	Számla nettó összege	20% visszatartás	Fizetve
176/2010	13.700.000,-	2.740.000,-	8.724.000,-
212/2010	7.021.120,-	1.404.224,-	2.852.896,-
48/2010	4.306.780,-	861.356,-	3.445.424,-
71/2011	10.761.495,-	2.152.299,-	7.609.196,-
Összesen:	35.789.395,-	7.157.879,-	22.631.516,-

Az alperes a szerződés1 alapján felperesnek járó vállalkozói díjból teljesítési garanciaként 5.368.409,- forintot és jóteljesítési garanciaként 1.789.470,- forintot, összesen 7.157.879,- forintot tartott vissza, ezen visszatartott összegeket nem fizette vissza felperesnek.

A 2011. április hó 4. napján kibocsátott végteljesítési igazolás szerint a felperes elismerte a késedelmes teljesítés tényét, az ezzel okozott károkat és kötbérterheket, melyeket alperes az időközben a portálvilágítás elkészítésére létrejött szerződés2 terhére kívánt érvényesíteni (Ker.lev./F/4.). A felperes 2011-ben elismerte, hogy az alperes 7.986.484,- forint kötbér érvényesítésére jogosult vele szemben.

A peres felek 2010. augusztus 23. napján - a korábbi szerződéskötési folyamattal egyezően - a szerződési ajánlat részletes egyeztetését követően az alperes által összeállított ÁSZF alkalmazásával szerződést kötöttek, amelyben felperes elvállalta a nemzetközi repülőtér T2 **terminál** nevet portálvilágításának kivitelezését (továbbiakban: szerződés2). Ennek is részévé váltak a fentiekben idézett ÁSZF feltételek. A vállalkozói díj 74.000.000,- forint átalányár volt. A teljesítési és jóteljesítés garancia szabályozása azonos volt a szerződés1 szerintivel. A

teljesítési határidő 2010. október hó 5. napja volt, melyet 2010. október 1. napján 2011. február 9. napjára módosították azzal, hogy a teljesítési garancia kifizetésének feltételeként szabták a szerződésben vállalt művet hiba- és hiánymentesen adja át felperesnek legkésőbb 2011. február 14. napjáig.

Alperes 2010. november 29. napján elektronikus úton küldte meg az alperesnek a LED szalagok technikai adatait.

2011. február 7. napján az időközi pótmunkavégzésre figyelemmel a vállalkozói díj összegét 85.729.683,- forintra, míg a teljesítési határidőt 2011. március 16. napjára módosították. Felperes elismerte, hogy a szerződés alapján késedelmesen teljesített, ezért az alperes 7.986.484,- forint késedelmi kötbért érvényesít vele szemben, melyből 3.700.000,- forint a vállalkozói díjból kerül levonásra, míg 4.286.484,- forint teljesítési garanciaként a visszatartott összegből. Valójában a szerződésmódosítására 2011. április hónapban került sor.

A portálvilágítás különleges geometriájú, függőleges állású oszlopokat és az építmény belső terének stílusához illeszkedő, ívesen hajlított, vízszintes helyzetű világítószalagokat tartalmaz. A világítótestek acélszerkezetének és bonyolult geometriájú üvegburkolatának tervezését és kivitelezését a felperes végezte alvállalkozók bevonásával. A portálvilágítás felperes általi kivitelezése három szinten történt (érkezési szint földi oldal, indulási szint, valamint galéria). A szerződés szerint a **terminál** nevet területén kellett a portálszerelési munkát végezni. Ez az utasforgalmi csarnok a korábban épített 2A és **terminál jelölése** terminálok között létesült. Az érkezési szinten szerelt világítás egy része a **terminál** nevet területén kívül, a **terminál jelölése** terminál területére esik, amelynek portálvilágítása műszakilag egységes egészet képez a **terminál** nevet területén létesítettel. A két épületrész területe egylegterű, közöttük térbeli elválasztás nincs.

Az alperes 2011. januárjában a LED szalagok tanúsítványainak hiányait kifogásolta, és kérte azok haladéktalan pótlását.

2011. január 21. napján kelt levelében alperes közölte felperessel, hogy a portálvilágítások szerelése nem gyorsult, a késedelmi kötbér mellett kártérítési igény fenyeget, és továbbra is fenntartja kötbérigényét.

A 2011. január 24. napján kelt e-mail üzenetében alperes elismerte, az indulási szinten a portálvilágítás részlegesen beüzemelésre került, azonban a vízszintes üvegsávok megvilágítása nem egyenletes, és fényereje is elmarad az elvárttól, és ismételten észrevételezte a LED tanúsítványok nem megfelelő voltát.

2011. június 20-án az alperes és a felperes érintésvédelmi ellenőrzést tartottak, ennek eredményeként megállapították, hogy az EPH érintésvédelem nem került kiépítésre a világító portálokon.

A szerződés2-nél műszaki átadás-átvétel nem volt.

A portálvilágítás végteljesítési igazolása 2011. novemberében került kibocsátásra.

A szerződés2 vállalkozási díjából 617.968,- forint teljesítési és 4.101.484,- forint jóteljesítési visszatartást nem fizetett meg alperes a felperesnek.

Az alperes nem fizette meg a felperestől megrendelt és 2011. május 18. napján átvett lámpatestek 280.000,- forint összegű ellenértékét sem.

A felperes által telepített LED világításnál hibajelenségek voltak észlelhetők. Az alperes 2012. január 17. napján garanciális igénybejelentést tett felperesnek azzal a tartalommal, hogy „mind a két szinten az alsó világításnál a rögzített LED-ek leestek és az üvegen fekszenek.” A 2012. február 17-én jelzett hibák szerint „a LED-sorok néhány helyen tönkre mentek. Számos

helyen az üveg mögött sötét foltok jelentek meg, amely arra utal, hogy mögötte a világítás nem működik."

Az alperes 2012. február 20. napján garanciális igénybejelentést tett felperesnek azzal, hogy az A és B termináloldalon a portál LED világítása nem világít, vagy levált.

A 2012. március 4-i bejelentésben az alperes a hibákat akként jelezte, hogy a portálvilágításba épített LED-ek több helyen nem világítanak, az A oldalon is megjelent a hiba, a B terminál oldalán pedig gyakorlatilag alig van világító rész. Az autókölcsönző pultoknál levált a LED, több üzletnél szintén levált, még ott is, ahol azt az első bejelentés után azt javították.

2012. március 13-án tájékoztatta felperes alperest, hogy „az A és B termináloldalon a portálvilágítás nem világít, levált LED-ek találhatók az autókölcsönző pultnál”, majd 2012. október 11-én akként, hogy a „**terminál** nevet indulószint Duty Free pultnál az üzletet képező keretező oszlopon a LED nem világít folyamatosan, de a feszültséget megkapja. „

A beruházó 2013. évben a közös bejárásokon tartott értekezleteken észrevételezte a LED világítás hibáit, annak javítására hívta fel az alperest, aki azt azzal vállalta, hogy arra 2013. júniusában kerül sor.

Az alperes 2014. február 18-án arról tájékoztatta felperest, hogy „az érkezési szint földi oldal **Tterminál jelölése** feliratú oldalon az autókölcsönzőn lévő portálvilágítás LED sorai olvadtak le a panelokról."

A LED szalagok hibája több okra visszavezethető, nem zárható ki a hibás teljesítés. A LED szalagok kínai gyártmányúak, általában a gyári garantált üzemóráidő 12000 óra. A kiégés elsődleges oka a LED-ek korlátozott élettartama. Az átlagos élettartam gyártói adatok szerint 30000 üzemóra, ami azt jelenti, az előírt üzemi körülmények között, ez a természetes elhasználódás következménye. A valóságban azonban a LED-ek egy része ennél rövidebb, míg más része hosszabb idő alatt ég ki. A **terminál** nevetban napi 24 órán keresztül üzemel a portálvilágítás, évi 8860 órával számolva az átlagos működési idő 3-4 év. A beépített mintegy 300.000 db LED néhány százaléka bizonyosan a természetes elhasználódás következtében égett ki, ugyanakkor az egyes területekre koncentráltan, tömegesen jelentkező hiba nem lehetett természetes elhasználódás következménye. Amennyiben felperes gyenge minőségű szalagokat épített be, az indokolná a LED-ek gyors kiégését, azonban azok közepes minőségűek, a kategórián belül közepes árfekvésűek, ezért a tömeges hibajelenség nem hozható összefüggésbe a szalagok minőségével. A tömeges kiégéshez vezethet továbbá a túlfeszültség vagy a hálózati feszültség magas felharmonikus tartalma. A felperes által megjelölt EPH ellenőrzéskor elvégzett szigetelés vizsgálat során alkalmazott műszerrel szándékosan sem lehetne tömeges LED kiégést előidézni, miután azok nagy feszültségű, de rövid idejű, tehát kis energiájú impulzusokat bocsátanak ki, amelyek a bekapcsolt fogyasztók mellett a vezetéken gyorsan lecsillapodnak. A LED-ek tömeges kiégésének leggyakoribb oka a túlmelegedés. Az üzemi hőmérséklet 0-40 °C, a 40 °C alatt tartás érdekében a gyártói ajánlás szerint a LED szalagot az erre célra kifejlesztett alumínium profilra kell ragasztani. Ez nagy felületű, jó hővezető anyag, amely jó hatásfokkal adja át a hőt környezetének, így hűtve a chip hőmérsékletét. A felperes azonban nem alkalmazott alumíniumprofilt, közvetlenül a műanyag lapra ragasztotta a szalagokat, ami köztudottan rossz hővezető. A burkolat alatt 8 db párhuzamos LED szalag összesen 38,4 W/m hőteljesítményt ad le, ami közrejátszhatott a hőmérséklet kritikus értékű megemelkedésében. Az üvegbúra alatti zárt tér szellőztetése nem volt megoldott, melynek hiánya aláátamasztja a túlmelegedést. A LED szalagok leválását a ragasztás technológiai hibája, valamint a kritikus érték fölé emelkedett hőmérséklet is okozhatta.

Alperes más vállalkozókkal javíttatta ki a hibát, az azokról kiállított számla végösszege 4.406.900,- forint. Ezt meghaladóan is további, pontosan meg nem határozható mértékű és összegű javításokat végzett, illetve végeztetett alperes.

A felperes keresetében az alperes kötelezését kérte 14.067.852,- forint tőkeösszeg és annak késedelmi kamatai megfizetésére. Előadta, hogy szerződéskötéskor alperes ÁSZF-t alkalmazott, melyeket egyedileg nem tárgyaltak meg, azok kialakításában érdemben nem vehetett részt. Az ÁSZF 9.14., 10.1. és 10.7. pontjai tisztességtelen kikötéseket tartalmaznak, mert alperes teljesítési visszatartásának kifizetését az alperes megrendelője teljesítéséhez kötötte, ez indokolatlan, egyoldalú előnyt jelent az alperesnek és hátrányt a számára. Ezen szerződéses kikötések a jóerkölsbe is ütköznek. Ezen szerződési rendelkezések egyébként sem váltak a szerződés részévé. Az alperes fentiek mellett világítóttesteket rendelt meg, melyeket 2011. május 28-án átvett, azok ellenértékét, 280.000,- forintot nem fizetett meg.

Miután az acélszerkezetek kivitelezésére vonatkozó szerződés1-ben is az ÁSZF megjelölt pontjai érvénytelenek, ezért a teljesítési garancia visszatartásának joga alperest nem illeti meg, annak folytán 5.368.409,- forint megfizetésére köteles.

A szerződés2 vonatkozásában a vállalkozói díj elszámolása kapcsán valótlan, hogy késedelembe esett a szerződés1 teljesítésével, ezért a késedelmi kötbér követelés alaptalan, az nem vonható le a vállalkozói díjból. A teljes vállalkozói díj 85.729.683,- forint volt, amelyből a teljesítési visszatartás 16.405.937,- forintot tett ki. Ebből 7.400.000,- forintot alperes kifizetett, így 9.005.937,- forint az a visszatartott összeg, amelyet teljesítési garanciaként tart a birtokában, ebből 4.286.484,- forint a jóteljesítési garancia, így 4.719.453,- forint teljesítési garanciát kellett volna 2011. november 30. napjával megfizetnie az alperesnek. Miután késedelembe nem esett, ezért késedelmi kötbér nem számítható fel, így további 3.700.000,- forinttal tartozik az alperes.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, egyúttal beszámítási kifogást és viszontkeresetet terjesztett elő. A keresetből 280.000,- forint tőkeösszeg és késedelmi kamatai, és a szerződés1-hez kapcsolódó teljesítési visszatartás 5.368.409,- forint tőke és késedelmi kamataira vonatkozó követelést elismerte.

A szerződés2 kivitelezésére létrejött szerződés kapcsán előadta, hogy az ÁSZF-t egyeztetési tárgyaláson részletesen megtárgyalták, a jelentős véleményeltérést közös akaratnyilatkozattal elfogadták, ezért a támadott egyes pontok tisztességtelenségének vizsgálata fel sem merülhet.

A szerződés2-ben meghatározott vállalkozói díj a pótmunkák elrendelésével folyamatosan növekedett, és ezért a teljesítési határidő több alkalommal módosult. A felperes a kivitelezéssel folyamatosan késedelembe volt. Nem vitatta, az utolsó szerződésmódosításra 2011. áprilisában került sor, ekkor a felperes késedelmét elismerte, így az általa érvényesített kötbérszankciót is. Tartozáselismerése folytán az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy nem volt késedelembe, és emiatt tartozása nem áll fenn. Ezen kötelezettségének felperes azonban nem tett eleget. Mindemellett a kötbérszankció elismerését magában foglaló szerződésmódosítás egyezségnek is minősül, mert egybehangzó akaratukat tartalmazta. Ebből következően a 7.986.484,- forint kötbér érvényesítése megalapozott, melyből 3.700.000,- forint a vállalkozói díjból került levonásra, 4.286.484,- forint a teljesítési garanciaként levont összegből, így 4.719.453,- forint összegű teljesítési visszatartást tart magánál. Az összesen visszatartott 16.405.937,- forint vállalkozói díjból már kifizetett 7.400.000,- forintot, a

fennmaradó összeget további 4.286.484,- forinttal kell csökkenteni - ez a kötbér összege -, így az összesen visszatartott vállalkozói díj 4.719.453,- forint. A szerződési konstrukció lényege szerint a teljes vállalkozói díjból 20% kerül levonásra a teljesítésig, majd a teljesítési garancia esedékessé válásakor a vállalkozói díjból 5% a visszatartás jótéjesítése biztosítékául. Ez utóbbi erre a szerződésre vetítve 4.101.484,- forint, amely még nem esedékes. Az elszámolás eredményeként az általa visszatartott 4.719.453,- forintból 4.101.484,- forint a jótéjesítési garancia, melynek visszafizetése nem vált esedékessé, így teljesítési visszatartás címén felperest 617.969,- forint illeti meg.

Felperes a hibátlan teljesítésért 39 hónap jótállást vállalt, és nem kötötte ki, hogy a LED szalagok esetében ez csak 1 év 4 hónap, ezért a teljes kivitelezett műre vonatkozik felelőssége. A LED szalagokkal kapcsolatos hibajelzéseket 2011. évben megtette, és azokat folyamatosan fenntartotta a megrendelőjével közös bejárások eredményeként, azonban a felperes azokat nem javította. Miután a jótállási időn belül jelentkeztek a hibajelenségek, és felperes nem bizonyította, hogy azok oka a teljesítés után keletkezett, ezért jótállási kötelezettsége fennáll. A szakvélemény alapján indokolt a teljes LED mennyiség és trafók cseréje, amelyet részlegesen már elvégeztetett, ezzel összefüggésben 4.406.900,- forint összegű javítási költsége merült fel. Utalt arra, hogy a 280.000,- forint összegű vállalkozói díj olyan pótmunka, mely a portálvilágítás kivitelezéséhez tartozott, és téves a felperes hivatkozása, hogy ez külön szóbeli szerződés, ezért arra nem vonatkoznak a szigorúbb teljesítési feltételek és a jótállás. A keresetfelelemelést megelőzően előterjesztett kereseti követelés összegébe a jótállási igényen alapuló 9.439.676,- forint összegű javítási költségből álló követeléséből 6.609.465,- forintot beszámított, a fennmaradó 2.830.211,- forintra viszontkeresetet terjesztett elő, melyet utóbb nem módosított.

A felperes a beszámítási kifogás és a viszontkereset elutasítását kérte. Állította, a jótállás nem vonatkozik a LED szalagokra és a transzformátoregységekre, mely részéről műszakilag lehetetlen vállalás lett volna. A hibajelzések jóval a LED szalagoktól elvárt üzemidőóra leteltét követően keletkeztek, ezért jótállási kötelezettsége nem áll fenn. Vitatta a meghibásodások okát, mértékét, területét. A szakértői vélemény alapján nem állapítható meg a hibák pontos helye, és az sem, hogy azok a kivitelezéséhez kötődnek, miután több, más vállalkozó is végzett a portálvilágítás szerelést vele egy időben. A javítások helye, ténye, mértéke sem igazolt kétséget kizáróan. A LED szalagok gyártmányleírását átadta alperesnek, a teljes csere indokolatlan, mert a pontos műszaki paraméterek ismeretében a kiégett szalagok pótolhatók voltak. Késedelembe nem esett, a szerződésmódosítást nehéz gazdasági helyzetét kihasználva fogadtatta el az alperes.

Az elsőfokú bíróság 7.G.40.237/2012/38. sorszámú ítéletével kötelezte alperest, fizessen meg felperesnek 6.265.378,- forintot, és annak késedelmi kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet, míg a viszontkeresetet teljes egészében elutasította.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a kereset elutasítását, a felperes csatlakozó fellebbezésében pedig az alperes marasztalási összegének 7.801.484,- forint és járulékaira történő felelemelését kérte.

A Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.274/2014/4. sorszámú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és megfellebbezett rendelkezései körében az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és új határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a szerződés egyezséggel történő módosításának törvényi feltételei perbeli esetben fennállnak, mert a felperes a pótmunkák elszámolását kérte, az alperes a szerződés1-vel kapcsolatos késedelemre és az azokkal kapcsolatos kötbérre hivatkozott. Felperes a pótmunkát 3.700.000,- forinttal csökkentett összegben fogadta el, míg a késedelmi kötbért 4.286.484,- forintban számolták el. Felperes a szerződés1 kapcsán az

egyezséget nem támadta meg, ezért az elismert késedelemmel elszámolt kötbér az elszámolás körében nem volt visszaadható. A kötbér mérséklését az egyezség ténye kizárja.

A szerződés2-ből eredő 16.405.937,- forint visszatartás összegéből a felek közös előadása alapján már kifizetésre került 7.400.000,- forint vállalkozói díj. A fennmaradó 9.005.937,- forintból levonásra került 4.286.484,- forint, míg a fennmaradó 4.719.453,- forintból a jótéjesítési visszatartás 4.101.484,- forint, így 617.968,- forint volt az alperesi tartozás az elsőfokú ítélet meghozatalakor. Ugyanebben az időpontban már esedékessé vált követelés: 5.368.409,- forint visszatartás és az alperes által is elismert 280.000,- forint világítótestekkel kapcsolatos tartozás, míg a szerződés2-ből eredően a jótéjesítési visszatartáson túlmenő 617.968,- forint, azaz összesen 6.265.377,- forint.

Az alperes hibás teljesítésre alapított beszámítási kifogásával és a viszontkeresettel kapcsolatban arra utalt, hogy azt az elsőfokú bíróság azt a szakértői vélemény alapján megállapíthatónak tartotta. A beszámítási igényt az elsőfokú bíróság arra hivatkozva utasította el, hogy a felmerült javítási költségek pénzügyi teljesítése nem igazolt, azonban ez a GK 47. számú állásfoglalásra figyelemmel téves. Ugyanakkor felperes vitatta a hiba bekövetkeztét, annak okát, mértékét, valamint a javítási költségek összegét is. A feltárt peradatok alapján azonban nem tisztázott, hogy a felperes által elvégzett világításszereléssel kapcsolatosan pontosan mely munkaterületen és milyen jellegű meghibásodások merültek fel, és ezeket határidőben alperes közölte-e felperessel. Az elsőfokú eljárás során csatolt számlákból az sem volt pontosan megállapítható, mely területen, milyen költséggel és milyen hibák kijavítására került sor, és ezeknek mekkora a költségkihatása. Az új eljárásra vonatkozóan előírta, szakértői bizonyítást kell lefolytatni annak megállapítása végett, pontosan milyen hibás teljesítések, hol, mely területen voltak, e körben figyelemmel kell lenni arra is, a peres felek egyező állítása szerint a szerződésen túl a felperesi teljesítés 10 méteren, a B terminálon is megvalósult. Vizsgálni kell továbbá, hogy az alperes a hibákat jótállási időben közölte-e, és az ki, milyen módon, milyen költséggel javították, és melyekre nem került sor.

A megismételt eljárás során a felperes módosított keresetében kérte az alperes kötelezését 15.147.435,- forint tőkeösszeg és járuléкаи megfizetésére. Érvélese szerint a szerződések alapján visszatartott vállalkozói díjra tarthat igényt. A teljesítési visszatartás szerződés1 szerint 5.368.409,- forint, míg ez az összeg a szerződés2 alapján 617.968,- forint, melyet alperes 2011. december 1. napjával lett volna köteles megfizetni. Emellett jótéjesítési visszatartásra is igényt tarthat, mert a vállalt jótállási időtartam lejárt, ez a szerződés1 alapján 1.789.470,- forint, a szerződés2 szerint 4.101.484,- forint. A **repülőtér neve terminál jelölése** terminálon végzett munka tekintetében továbbra is arra hivatkozott, hogy az szóban elrendelt pótmunka volt, melynek összege - a szakvéleményben megállapítottan - 2.591.492,- forint, melyet az alperes az átalányáron túl köteles megfizetni. A teljesítési határidő módosítása miatt 2012. április 21. napjától jár késedelmi kamat. Az alperes 280.000,- forint tőkeösszeget elismert, ezért azt köteles megfizetni, illetőleg késedelmi kamatot is. A hibás teljesítéssel kapcsolatban változatlanul arra hivatkozott, az alperes azt nem határidőben, nem megfelelő módon közölte,

és azok nem kivitelezői eredetűek. A hibák oka pontosan nem állapítható meg, ugyanígy a javítási költségek pontos összege sem határozható meg, miután a kivitelezést végző alvállalkozó munkateljesítménye utóbb nem volt rekonstruálható.

Az alperes ellenkérelmében továbbra is a kereset elutasítását kérte. A teljesítési és jóteljesítési pénzügyi visszatartások kapcsán kifejtette, a kereset téves számításra alapul. A szerződés1 alapján a teljes pénzügyi visszatartás összege 5.368.409,- forint, amelyből 3.578.939,- forint tőke vonatkozásában 2011. december 1. napjától annak esedékességét elismerte. A fennmaradó 5% 1.789.470,- forint, mint jóteljesítési biztosíték, melynek esedékessége 2015. február 28. A szerződés2 alapján összesen 16.405.937,- forint összegű teljesítési visszatartásra került sor, melyből korábban elismert 4.719.453,- forintot, melyet magánál tart. Az összes visszatartásból már 7.400.000,- forintot kifizetett, így a kötbérre elszámolt 4.286.484,- forint után a visszatartás összege 4.719.453,- forint. A teljesítési biztosíték a vállalkozói díj 20%-a, ezen belül értendő ugyanakkor a jóteljesítési biztosíték, amely a teljes díj 5%-a. Összesen 20%-ot tartott vissza mind a két szerződésből, ezért a felperes számítása téves.

Továbbra is hivatkozott arra, a **terminál jelölése** terminál területén végzett munka nem pótmunka, nem új megrendelői igény, az műszaki értelemben összefügg a **terminál** nevet érkezési szintjén végzett munkákkal, ezért a pótmunkadíj iránti igény alaptalan. A szakértő a felperes hibás teljesítésének tényét, hibajelzéseinek megtörténtét, időpontját igazolta, ezért javítási költségek címén 5.387.070,- forintot kívánt beszámítani.

Az új eljárás során a viszontkereset tárgyában nyilatkozatot nem tett, felperes pedig akként nyilatkozott, hogy az ÁSZF érvénytelenségének megállapítását nem kéri, nem tart igényt a kötbérre sem, illetve az azzal kapcsolatos elszámolást nem tartotta fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 5.705.962,- forintot, a keresetet ezt meghaladóan, míg a viszontkeresetet teljes egészében elutasította.

Indokolása szerint a felek között építési vállalkozási szerződés jött létre, melyet az alperes által több szerződés megkötése céljából egyoldalúan meghatározott ÁSZF-ek alapján kötöttek meg, azonban a szerződési feltételeket a felek egyedileg, részletesen megtárgyalták.

A 2011. áprilisi szerződésmódosítás részben tartozáselismerés, részben egyezség. A felperes késedelembeesése tényét elismerte, ezért a perben minden kétséget kizáró módon azt kellett volna bizonyítania, hogy a módosított határidőben, azaz 2011. március 16. napjáig a szerződés1-et teljesítette. Ezt teljes bizonyító erejű magánokirat csatolásával tehetné volna meg, azonban ezek nem álltak rendelkezésre. Ebben a tárgykörben a tanúvallomás, mint bizonyíték bizonyító ereje csekély, ezért azokat figyelmen kívül hagyta.

A visszatartások elszámolása körében hangsúlyozta, hogy a felperes az ÁSZF vonatkozó rendelkezéseit helytelenül értelmezte, ebben a körben az alperes 43/A/1. szám alatt levezetett elszámolása helytálló.

A szerződés1 alapján a visszatartás 5.368.409,- forint, melyből 2011. december 1. napi esedékességű 3.578.939,- forint, míg 2015. március 1-i esedékességű 1.789.470,- forint.

A szerződés2 alapján fennálló és a 16.405.937,- forintból még fennmaradó visszatartás összege 4.719.453,- forint, melyből 617.969,- forint a korábbi elszámolás eredményeképpen 2011. december 1. napján esedékessé vált, a fennmaradó 4.101.484,- forint 2015. március 1-i esedékességű.

Alperes helyesen hivatkozott arra, hogy az összes visszatartott összeg a vállalkozói díj 20%-a, ezen belül a jóteljesítésként fennmaradó mérték 5%.

A visszatartás alapján tehát a felperest 10.087.862,- forint illeti meg, melyhez hozzá kell számítani az alperes által elismert 280.000,- forintot, így az összes felperesi követelés 10.367.862,- forint.

A pótmunka kapcsán rögzítette, a felperes azon állítását, hogy azt az alperes szóban rendelte meg, tanúvallomás nem támasztotta alá, és emellett írásban sem igazolt a pótlólagos, eredeti műszaki tartalomtól eltérő megrendelői igény léte. Közvetetten a pótmunka elrendelésének műszaki szükségességét az új eljárás során kirendelt szakértő véleménye sem támasztotta alá azzal, hogy az az eredeti szerződéses műszaki tartalomhoz tartozott.

A hibás teljesítés, jótállás körében kiemelte, hogy a szerződésekben a felperes a hibátlan teljesítésért 39 hónapos időtartamra, de legfeljebb 2015. február 28. napjáig vállalt jótállást.

Az új eljárásban szakértő 1. neve szakértő véleménye nem volt alkalmas tényállás megállapítására, melyből csak a tényleges méréssel vizsgált trafóhibák tényének megállapítását fogadta el. Ugyanakkor az új eljárásban kirendelt **szakértő 2. neve** szakértő tételesen rögzítette az alperes hibajelzéseit, elemezte, részletezte a LED-ek kiégésének, leválásának lehetséges okait, melyek eredményeképpen a felperesi kivitelező érdekkörén kívüli túlfeszültséget és magas felharmonikus tartalmat kizárta. A többi hibaok mind kivitelezői eredetű, azaz a felperes érdekkörébe tartozik, különös tekintettel a felperesi ragasztási módra.

A szakértő véleményt adott a javítási költségekről is akként, hogy az alperes által megjelölt A... Kft. számlájában írt 4.406.900,- forintot reálisnak tartotta, valamint a művezetéssel felmerült, 5 mérnöknaphoz eső 255.000,- forintot is műszakilag elfogadhatónak ítélte.

A kifejtettek alapján a felperest 10.367.862,- forint illeti, míg alperes a hibás teljesítéssel okozott javítási költség címén 4.661.900,- forint, így a felperest megillető jogszerű követelés 5.705.962,- forint.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak akkénti megváltoztatása iránt, hogy az ítélet tábla kötelezze az alperest 12.157.331,- forint tőkeösszeg és késedelmi kamatai megfizetésére. Előadása szerint az elsőfokú bíróság ítélete az anyagi jogi szabályok megsértése mellett iratellenes, valamint sérti az indokolási kötelezettségre és a bizonyításra vonatkozó eljárási szabályokat, ezek közül különösen a mérlegelés szabályait.

Figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság a 2016. február 19. napján előadott végleges kereseti kérelmét, mellyel 15.147.435,- forintra emelte fel keresetét **szakértő 2. neve** szakvéleményére tekintettel. A **terminál jelölése** terminállal kapcsolatos pótmunka iránti igény elutasítására vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést kivéve fellebbezésében az ítélet azt meghaladó megállapításait támadta.

Nem adta indokát az elsőfokú bíróság ítéletében annak, hogy miért az alperes 43/A/1. számú levezetését fogadta el a teljesítési és jótéjesítési visszatartások elszámolásának alapjaként, és miért hagyta figyelmen kívül az általa csatolt okiratokat. E körben 2015. augusztus 17. napján kelt beadványában részletesen nyilatkozott, melyben a szerződés1 alapján 5.368.409,- forint teljesítési és 1.789.470,- forint jótéjesítési, míg a szerződés2 alapján 617.968,- forint teljesítési és 4.101.484,- forint jótéjesítési visszatartásról állította, hogy ekkora összeg illeti meg. Az alperes 5.985.377,- forint teljesítési visszatartási kötelezettsége 2011. december 1. napjától, míg az 5.890.954,- forint jótéjesítési visszatartás 2015. március 1. napjától esedékes. Az elsőfokú bíróság a 2016. március 9-i beadványát is figyelmen kívül hagyta, melyben az alperesi álláspontot vitatta akként, hogy a vállalkozói díj 15%-a, mint összes visszatartás magában foglalta volna az 5%-os jó teljesítési visszatartást. Ezért az elsőfokú ítélet indokolása iratellenes és téves, mely szerint az alperes hivatkozott arra, hogy a vállalkozói díjból összesen visszatartott 20%-on belül értendő a jótéjesítési visszatartás 5%-os összege, ugyanis alperes nem ezt állította. Amennyiben a vállalkozói díj 20%-a volt az egyes szerződések alapján visszatartott teljes összeg, akkor a keresetnek kellett volna helyt adni a jótéjesítési visszatartási összegek levezetése körében. Állította, hogy a vállalkozói díj 20%-án belül értendő az 5%-os jótéjesítési visszatartás, mely a szerződés1 vonatkozásában 1.789.470,-

forint, ezt azonban az elsőfokú ítélet elutasította. Megjegyezte, hogy az elsőfokú ítélet tényállása is iratellenes (ítélet 2. oldala), mert azt rögzíti, hogy a szerződések alapján a teljesítési garancia (pénzügyi visszatartás) mértéke 10% volt, míg a jóteljesítési garancia 5%-os mértékű. Ezzel szemben a rendelkezésre álló okiratok alapján megállapítható, hogy teljesítési garanciaként a vállalkozói díj 20%-a kerülhetett alperes által visszatartásra 2011. november 30-ig, majd ezt követően 2011. november 30-tól ebből került 5% jó teljesítési visszatartásként kezelésre 2015. február 28-ig.

A hibás teljesítés, jótállás körében az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás alaptalan, és iratellenes, a bizonyítás szabályait súlyosan sérti. szakértő 1. neve szakvéleménye teljes egészében alkalmatlan a hibás teljesítési, illetve jótállási tényállás megállapítására, azonban ennek ellenére az ügy érdemét érintő súlyosan téves megállapításai az ítélet tényállásában megjelennek, holott azok **szakértő 2. neve** szakvéleményével is ellentétben állnak.

Hangsúlyozta, hogy az alperes által állított hibás teljesítés és ennek alapján érvényesített kijavítási költségigény, olyan jelzett hibákon alapul, mely felperesi teljesítést már szakértő 1. neve, illetve **szakértő 2. neve** szakértők szakvéleményének elkészítése előtt alperes kicseréltetett. szakértő 1. neve szakértő 2013. október 11. napján a tisztességes eljárás megsértésével, értesítése nélkül és mellőzésével, de az alperes részvételével a T2 **terminál** nevet területén műszaki egyeztetésnek nevezett bejárást tartott, ahol annyit észlelt, hogy voltak olyan területek, ahol világított a LED szalag, de voltak olyan területek, ahol nem. A szakértő előadta, hogy a felperesi teljesítést nem vizsgálta meg, nem rögzítette, hogy hol, pontosan mekkora területen, milyen okból nem világít a LED szalag. Ezt követően 2013. október 30-án szabályos helyszíni szemlét tartott, ahol már azt állapította meg, hogy a LED világítással kapcsolatban hibajelenség nincs. Az alperes által állított, de nem bizonyított hibás teljesítést 2013-ban elbontotta anélkül, hogy igazságügyi szakértő rögzíthette volna, hol, milyen jellegű hibák, milyen okból keletkeztek, ezeknek mekkora kijavítási költsége merült fel, ezért a szakértő bizonyítással azt ma már igazolni nem lehet. **szakértő 2. neve** szakvéleményében rögzített hibajelenség megállapítások arra a korábbi teljesítési területre vonatkoztak, amelyen az alperes állítása szerint a felperesi teljesítést már 2013-ban kicseréltette, ezért a szakértő által észlelt esetleges hibák alapján az alperes beszámítási kifogása nem lehet alapos. Az elsőfokú ítéletnek a hibás teljesítésre (jótállási kötelezettségére) vonatkozó megállapításait bizonyíték nem támasztja alá. A hibátlan felperesi teljesítés alperes általi cseréjének indokoltságát csak alperes és szakértő 1. neve szakértő állította. Utóbbi szakértelmet nélkülöző megalapozatlan nyilatkozattal indokolta. Ezért alperes beszámítási kifogása teljes egészében alaptalan, a felperesi hibás teljesítést nem bizonyította, **szakértő 2. neve** szakvéleménye alapján pedig kétségtelen, hogy a hibátlan teljesítéseket alperes egyébként sem cseréltethette volna ki.

Az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta, hogy a hibás teljesítés alperes általi bizonyítottsága esetén a per állásához képest konkrétan mely tényekkel kellene bizonyítania a jótállási kötelezettség alóli mentesüléshez, mellyel megsértette a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettségét. Arra az esetre, amennyiben az ítéltábla álláspontja szerint a

hibás teljesítés ténye bizonyított, elsődlegesen **szakértő 2. neve** szakvéleményének kiegészítését kérte, abban a körben vizsgálja meg a **terminál nevet** terminál felperesi teljesítéssel érintett elektromos hálózata túláram elleni védelmét, illetve felharmonikus szennyezettségét. Nyilatkozzon utóbbi fogalmáról abban a körben is lehetett-e az alperes által jelzett hibajelenségek oka, az elektromos hálózat felharmonikus szennyezettsége vagy az elektromos hálózat túláram elleni védtelensége. Amennyiben igen, akkor nyilatkozzon, hogy az elektronikus hálózat felharmonikus szennyezettségét illetően a túláramot mi okozza, terheli-e felelősség felperest a **terminál nevet** terminál felperestől és alvállalkozójától független vállalkozó által kiépített elektromos hálózata, felharmonikus szennyezettségéért, illetőleg a túláram elleni védtelenségéért.

Ezért a követelt teljesítési és jóteljesítési visszatartások teljes összege és annak a kamatai megilletik, ugyanakkor az elsőfokú ítélet szerint alaposnak ítélt alperesi beszámítási kifogás alaptalan, és annak elutasítása indokolt. Az alperes elutasított viszontkeresete vonatkozásában pedig ügyvédi munkadíj, mint perköltség is megilleti, melyről az elsőfokú ítélet nem rendelkezett.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **részben alapos.**

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a szerződés1 szerint érvényesíthető vállalkozói díj összegét vitatta. Előadta, hogy a szerződés1 szerint 5.368.409,- forint teljesítési garancián felül további 1.789.470,- forint jóteljesítési garancia is megilleti, így összesen a részére járó vállalkozói díj 12.157.323,- forint, ellentétben az elsőfokú bíróság által megállapított 10.367.853,- forinttal, valamint a jótállásra alapított alperesi beszámítási kifogásra vonatkozó ítéleti rendelkezést vitatta, kérte annak elutasítását.

I.

A szerződés1 szerinti vállalkozói díjjal összefüggésben a felperes az alapeljárásban 8. sorszám alatt előadta, hogy a végleges vállalkozói díj 35.789.395,- forint volt, amely négy részszámlából tevődött össze. Beadványához csatolta a szakaszteljesítési igazolásokat, valamint a számlákat is. Utóbbiakból megállapítható, hogy a teljes vállalkozói díj összegéből összesen 7.157.879,- forint került visszatartásra, amely a teljes vállalkozói díj 20%-a, valamint az is, hogy jóteljesítési garancia külön nem került levonásra. A felperes ebben a beadványában utalt arra is, hogy az alperes - 2015.02.28. napjáig - a teljes vállalkozói díj 5%-át, azaz 1.789.470,- forintot visszatartat jóteljesítési garanciaként, mert az még nem vált esedékessé. Ezért a teljes vállalkozói díj 15%-ának megfelelő 5.368.409,- forint teljesítési garancia megfizetését kérte.

A megismételt eljárásban - miután az esedékessé vált - érvényesítette a szerződés1 alapján a jóteljesítési garanciaként az alperes által visszatartott 1.789.470,- forintot is (12. számú beadvány), majd keresetét felemelte (42. számú irat) 15.147.435,- forintra, figyelemmel a **szakértő 2. neve**-féle szakvélemény szerint a **terminál jelölése** terminálon létesített portálvilágítás ellenértékére. Így kérte a szerződés1 alapján 5.368.409,- forint, a szerződés2 alapján 617.968,- forint teljesítési visszatartás, a szerződés1 alapján 1.789.470,- forint és a szerződés2 alapján 4.101.484,- forint jóteljesítési visszatartás, valamint a **terminál jelölése** terminálon végzett pótmunka 2.591.402,- forintos összege, illetőleg az átvett, de meg nem fizetett lámpatestek 280.000,- forintos ellenértékének megfizetésére kötelezni alperest.

Az elsőfokú bíróság a felperesi pótmunkára vonatkozó kereseti kérelmet ítéletében elutasította, azonban a jóteljesítési garanciaként érvényesített összeggel kapcsolatos keresetfelemelést ítéletében nem érintette, mellyel az eljárás lényeges szabályait sértette meg. Az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI.30.) PK vélemény 1. pontja szerint a

lényeges eljárási szabálysértésre alapított hatályon kívül helyezés akkor indokolt, ha az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen. Ennek megállapítása során a feltárt, konkrét szabálysértés jellegét és súlyát, valamint az érdemi döntésre gyakorolt hatását kell figyelembe venni. Az eljárás adatai alapján a felperes által a szerződés1 vonatkozásában érvényesíteni kívánt 1.789.470,- forint összegű visszatartott jótéjesítési garanciáról is érdemi döntés volt hozható, ezért az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését nem tartotta indokoltnak.

A szerződés1 kapcsán felmerült vitás kérdésekben a peres felek egymással egyezséget kötöttek, elszámoltak, mint azt az ítéletábla a hatályon kívül helyező végzésében már kifejtette - és mely elsőfokú ítéleti rendelkezést a felek is elfogadtak, fellebbezéssel nem érintettek -, további vita a szerződés1 kapcsán az alperes által visszatartott összegek tekintetében volt.

Helyesen hivatkozott arra a felperes, hogy a szerződés1 alapján járó 35.789.395,- forint összegű vállalkozói díjból az egyes számlák alapján visszatartott teljes összeg a vállalkozói díj 20%-a volt, mely a szerződés1 módosítása szerint a vállalkozói díj 10%-ának megfelelő bankgaranciából és további 10%-nak megfelelő teljesítési visszatartásból állt, majd a felek szerződése alapján a pénzügyi elszámolást követően, a visszatartott összegből a nettó vállalkozói díj 5%-nak megfelelő összeg jótéjesítési garanciaként lett volna visszatartható. Az alapeljárásban 1/F/2. alatt csatolt ÁSZF 10.1. pontja szerint teljesítési garancia a fővállalkozói szerződés pénzügyi elszámolásáig áll fenn, és összege a vállalkozói díj nettó értékének 10%-a, mely a részszámlák bruttó összegéből kerül visszatartásra, ez és a felek által kötött szerződésmódosítás szerint a további 10% is visszatartásra került, így a nettó 35.789.395,- forint összegű vállalkozói díjból részszámlánként 7.157.879,- forint összegben történt visszatartás. A 10.3. pont szerint pedig a jótéjesítés garancia összege a vállalkozói díj nettó összegének 5%-a, mely a végszámla bruttó értékéből kerül visszatartásra, ez 1.789.470,- forint. Ezt az elszámolást - és a felperes álláspontját - igazolják az alapeljárásban a szerződés1-gyel kapcsolatban csatolt szakasztéjesítési igazolások és számlák. A 35.789.395,- forint nettó összegű számlákból tehát mindösszesen 7.157.879,- forint került levonásra. Ezen összeg visszatartása a pénzügyi elszámolásig volt jogszerű, azaz 2011. november 30. napjáig. Ezután az alperes már csak 5%, azaz 1.789.470,- forint jótéjesítési garancia visszatartására volt jogosult 2015. március 1. napjáig.

Tehát az ÁSZF hivatkozott rendelkezéseit az alperes által kibocsátott számlák is alátámasztják, melyből következően a szerződés1-gyel kapcsolatban a felperest 5.368.409,- forint teljesítési és 1.789.470,- forint jótéjesítési garanciaként alperes által visszatartott összeg illeti meg, melynek esedékessége a teljesítési garancia esetében 2011. december 01., míg a jótéjesítési garancia esetében 2015. március 01. napja volt.

Ugyanakkor a felek egyike sem hivatkozott arra, és a fellebbezési eljárásban az alperes sem állította, hogy a 7.157.879,- forint szerződés1-hez kapcsolódóan visszatartott vállalkozói díjból teljesített alperes - és az alperesi előadás sem alátámasztott a körben, hogy ezt a felek máshol beszámítással rendezték -, így 2011. december 01-től a felperest 5.368.409,- forint, míg a jótállási idő leteltével, 2015. március 01-től a felperest 1.789.470,- forint illette meg.

A szerződés2-vel összefüggésben pedig a felperes szintén helyesen hivatkozott arra, hogy a jótéjesítési garancia összege 4.101.484,- forint, míg további 617.969,- forint a teljesítési garancia összege.

A fenti elszámolás alapján a felperesnek szerződés1-ből tehát 7.157.879,- forint (5.368.409,- forint teljesítési és 1.789.470,- forint jótéjesítési visszatartás), míg a szerződés2-ből 4.719.453,- forint (617.969,- forint teljesítési és 4.101.484,- forint jótéjesítési), valamint az alperes által is elismert lámpatestek ellenértékeként ki nem fizetett 280.000,- forint, azaz mindösszesen 12.157.332,- forint jár.

II.

Az alperes azonban a szerződés2 kapcsán hibás teljesítés miatti jótállási igényt terjesztett elő beszámítási kifogásként 5.387.070,- forint összegben, melyet az elsőfokú bíróság ítéletében elfogadott. A felperes az elsőfokú eljárásban és fellebbezésében is vitatta a hibás teljesítés tényét.

A szerződés2-ben felperes a hibátlan teljesítésért 39 hónapos, de legfeljebb 2015.02.28. napjáig fennálló jótállást vállalt.

A Ptk. 305. § (1) bekezdése szerint olyan szerződés alapján, melyben a felek kölcsönös szolgáltatásukkal tartoznak, a kötelezett hibásan teljesít, ha a szolgáltatott dolog a teljesítés időpontjában nem felel meg a jogszabályban vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak. A (3) bekezdés alapján a kötelezett a hibás teljesítésért felelősséggel tartozik (kellékszavatosság).

A Ptk. 248. § (1) bekezdése szerint, aki a szerződés hibátlan teljesítéséért szerződés vagy jogszabály alapján jótállásra köteles, annak időtartama alatt a felelősség alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett. Az (5) bekezdésnek a törvénynek a szavatossági jogok gyakorlására vonatkozó szabályait a jótállási jogok gyakorlásánál megfelelően alkalmazni kell.

A jótállás értelmét az adja, hogy a hibás teljesítés esetén a jogosultat a törvényből eredő jogosultságaihoz képest kedvezőbb helyzetbe hozza, míg szavatosság esetén a hibátlan teljesítés a vélelem, addig a jótállásra a vélelem a teljesítés hibája mellett szól. A bizonyítási teher megfordul és a kötelezettnek kell bizonyítania, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett.

A fenti törvényi rendelkezésekből következően a hiba fennállását az azt állító alperesnek kellett bizonyítania, míg a felperes csak akkor mentesülhetett a jótállási kötelezettség alól, ha bizonyította, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett.

A szerződés2-vel kapcsolatos alperesi szavatossági igény kapcsán először azt kellett vizsgálni, hogy a felperes hibás teljesítését alperes bizonyította-e és igényét határidőben érvényesítette-e.

Az elsőfokú eljárásban az alperes a felperes hibás teljesítésének tényére vonatkozóan leveleket, fotókat, szerződéseket, ajánlatokat csatolt az alapeljárásban 10. sorszám alatt előterjesztett beszámítási kifogása és viszontkeresete mellékleteként. A 2012. február 20. napján felperesnek garanciális igénybejelentést tett, melyben hibajelenséggként az A és B termináloldalon a portál LED világítás hiányát, illetőleg leválását jelentette be, majd a 2012. szeptember 10. napján kelt garanciális igénybejelentésben jelezte a **terminál nevet** induló szint Duty Free boltnál az üzletet keretező oszlopokon a LED nem világított folyamatosan annak ellenére, hogy a feszültséget megkapta. Csatolta továbbá a 2012. október 11. napján kelt e-mail üzenetet garanciális igénybejelentésről és annak mellékleteit, a 2012. május 30. napján a **B...** Kft-vel kötött alvállalkozói szerződést a **terminál nevet** LED világítás bontásáról, építéséről. Ugyanezen beadványához csatolt fényképfelvételeket, a 2013. május 14. napján kelt emlékeztetőt a T2A és **Tterminál jelölése** épületek **terminál nevet** garanciális hiba kezeléséről, mely szerint a földszinti LED portálok javításával kapcsolatban egy kivitelezőt megbízott. 2012. szeptember 13. és 2012. november 20. napján kelt, és a **C...** Kft-nek szóló megrendeléseket garanciális munkával kapcsolatban úgy szintén a 2012. október 01. napján kelt megrendelés is, valamint számlát csatolt az **A...** Hungary Kft-től, amely 2013. november 21. napján kelt, és 2013. november 06. napjára szolt a teljesítése.

Az alperes 21. sorszám alatt további iratokat csatolt - így egyebek mellett - a 2011. június 21. napján kelt jegyzőkönyvet a felperes által gyártott lámpatestek állapotáról, a 2011. július 05. napján a felperes ügyvezetőjének írt levelet a szerződés2 teljesítésével kapcsolatban felmerült minőségi hibákról, a **C...** Kft. 2012. október 15-i teljesítésű és 2015. október 25. napján kiállított számláját, a felperes jogi képviselője részére 2012. január 30. napján kelt levelet a beépítetlen világító testek

hibájával (kiegésével) kapcsolatban, a 2012. január 30. napján kelt levelet arról, hogy az 2012. január 16-i garanciális igénybejelentést követően elvégzett javítási munkálatok során szükségessé vált a portálrendszer megbontása, és annak során nyilvánvalóvá vált, hogy a LED testek közül számos kiégett, cserére szorul. A 2012. február 17. napján kelt garanciális bejelentés szerint a portálvilágításba épített LED sorok néhány helyen tönkrementek, az üveg mögött sötét foltok jelentek meg, melyek arra utalnak, hogy a mögöttes világítás nem működik, a 2012. március 4. napján kelt levélben ismételten jelezte a LED-ek hiányosságait és sérelmezte a garanciális hibák javításának elmaradását. Csatolta továbbá az A... Kft. 2013. június 17. napján kelt árajánlat költségbontását is.

A fenti okiratokkal az alperes igazolta, hogy a felperes teljesítése kapcsán hibát észlelt és ezt a felperessel a jótállási határidőben 2015.02.28. napjáig határidőben közölte is. A hibajelzéseken túl az elsőfokú eljárásban csatolta az A... és a C... Kft. számláit is az elvégzett munkák igazolására, ez is a hiba létét támasztja alá.

Fentiekén túl az elsőfokú eljárásban beszerzett szakvélemények is alátámasztják, hogy a felperes által telepített LED világítás hibás. A 25. sorszám alatt előterjesztett szakértő 1. neve-féle szakvéleményből megállapítható, hogy a szakértő a 2013. október 11. napján tartott műszaki egyeztetés, és a 2013. október 30. napján tartott helyszíni szemle során hiányosságokat, javításokat tapasztalt. A megismételt eljárásban - a javítást követően tartott helyszíni szemle után készült - **szakértő 2. neve** szakértő által 40. sorszám alatt előterjesztett szakvéleménye is tartalmazza, hogy az indulási szinten a színkülönbség alapján az összes vízszintes sávban lévő LED szalagot kicserélték, az oszlopok közül 4 esetben hajtottak végre cserét. A világításávok színkülönbsége alapján a cserére vonatkozó megállapítás megerősítésre került. Megállapította azt is, hogy a LED szalagok nem azonos típusúak az oszlopon, és a vízszintes sávon eltérő a színhőmérsékletük, amely igazolja, hogy a vízszintes sávban az eredeti LED szalagokat cserélték, az oszlopokon nem. **szakértő 2. neve** szakvéleménye is igazolja, hogy a hiba fennállt, és az javítására is került.

A felperes, mint kötelezett a törvényi rendelkezésből következően csak akkor mentesülhetett a jótállási kötelezettsége alól, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett.

Ezért a hiba fennálltának bizonyítását követően azt kellett megvizsgálni, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett-e. Ezzel kapcsolatban **szakértő 2. neve** szakvéleménye tartalmaz megállapításokat. A 40. számú szakvélemény 4. pontjában a szakértő rögzítette, hogy a felperesi kivitelezésre vonatkoztak az alperesi hibabejelentések, amelyeknek többfajta oka lehet. A tápegységekkel kapcsolatban megjegyezte, hogy annak leggyakoribb oka a belső túlmelegedés, túlterhelés, vagy zárlat, de az sem zárható ki, hogy gyártási hibás tápegységek is beépítésre kerültek. A hiba valódi okát nem tudta meghatározni. A tápegység meghibásodása azonban a fényeloszlás alapján könnyen felismerhető, ha az általa táplált egyetlen LED sem világít, egy hosszabb szakaszon sötét a teljes terület. A LED-ek kiegészével kapcsolatban véleménye az volt, hogy azok hibája nem lehet a természetes elhasználódás következménye, az alperes által jelzett, egyes területekre koncentráltan tömegesen jelentkező hiba jellege miatt. A tömeges kiégéshez vezethet túlfeszültség, vagy a hálózati feszültség magas felharmonikus tartalma is. A LED-ek tömeges kiégésének leggyakoribb oka azonban a túlmelegedés. Ezért a gyártók azt ajánlják, hogy a LED szalagot az erre a célra kifejlesztett alumíniumprofilra kell felragasztani, azonban felperes nem alkalmazott alumíniumprofil, hanem közvetlenül a műanyagra ragasztotta a szalagokat, ami köztudottan rossz hővezető. A szakértő az üvegbúra alatti zárt tér szellőztetésére nem látott megoldást, melynek hiánya szintén alátámasztja a feltételezett túlmelegedést. A LED szalag ragasztás technológiai hibája esetén a szalag a panelről levál, és leesik, ami szembetűnő felületi hibát eredményez, amelynek oka lehet a szalagon levő gyenge minőségű ragasztó, a nem megfelelő panelfelület, illetve a szalag túlmelegedése. A kritikus érték fölé emelkedett hőmérséklet is okozhat leválást. Ezekből a szakértői megállapításokból következik, hogy a felperesnek nem sikerült kétséget kizáróan azt

bizonyítania, hogy a hiba oka a teljesítését követően keletkezett, ezért a Ptk. 248. § (1) bekezdése alapján helytállni köteles.

A Ptk. 248. § (5) bekezdés alapján az alperest - figyelemmel a Ptk. 306. § (1) bekezdésére - különböző jogok illeték a hibás teljesítéssel összefüggésben (kijavítás, kicserélés, megfelelő árleszállítás, elállás). A Ptk. 306. § (3) bekezdése szerint, ha a kötelezett a dolog kijavítását megfelelő határidőre nem vállalja, vagy nem végzi el, a jogosult a hibát a kötelezett költségére maga kijavíthatja, vagy mással kijavíttathatja.

Az alperes a perben jótállási (szavatossági) igényként a felperes hibás teljesítésével kapcsolatban felmerült javítással és cserével kapcsolatos költségeinek megtérítését érvényesítette akként, hogy azt a felperes vele szemben fennálló követelésébe beszámította (Ptk. 296. § (1) bekezdés).

Ezért abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a felperes jótállási kötelezettsége kapcsán az alperes mekkora összegű költségigényt érvényesíthet ezen a címen beszámítási kifogásában. Az alperes a kijavítással, kicseréléssel kapcsolatban az elsőfokú eljárás során számlákat csatolt, mellyel felmerült költségeit kívánta igazolni. A felperes helyes hivatkozása szerint - melyet a szakvélemény is alátámasztott -, a hiba mértéke, javításának szükségessége a csatolt számlák ellenére sem igazolható összszerszerűen. A perbeli szakértő a javítások elvégzését követően járt a helyszínen, a hiba mértékét nem támasztotta alá.

A szerződés2 részét képezi azonban az üzletszabályzat, amelynek 10.10. pontja akként rendelkezik, hogy a vállalkozó hibás teljesítése esetén a megrendelő különböző lehetőségek közül választhat. Amennyiben a vállalkozó teljesítési vagy jóteljesítési visszatartása még nem került feloldásra, a megrendelő jogosult a Ptk. 306. §-ában rögzített bármely szavatossági jogát - tetszés szerinti sorrendben - gyakorolni, és ennek során a teljesítési és jóteljesítési visszatartás teljes összegét felhasználni. Amennyiben a vállalkozó jóteljesítési visszatartása már feloldásra került, vagy a megrendelő a hibát a vállalkozóval kívánja kijavíttatni, a vállalkozó köteles a hiba tudomására jutásától számított 24 órán belül a javítást megkezdeni, intézkedéseiről a megrendelőt értesíteni. Amennyiben a vállalkozó ezen kötelezettségének nem tesz eleget, a megrendelő jogosult a hiba kijavítását a vállalkozó költségére maga elvégezni, vagy harmadik fél által elvégeztetni.

Ez, a szerződés részét képező üzletszabályzat szerinti megállapodás a felek közötti jogvitában is irányadó. Ezért, miután az alperes igazolta, hogy a szerződés2-vel kapcsolatban visszatartott összeg a birtokában van, a hibát a felperes felhívásra nem javította, ezért az alperes a jóteljesítési garanciát a fenti rendelkezés alapján a felperes hibás teljesítése okán fennálló jótállási kötelezettsége miatt, a felperes által igényelt vállalkozói díj igénybe jogosult beszámítani. Az általános szerződési feltétel rendeltetéséből következően a jóteljesítési garancia óvadéki jellegű (IH 2013/2/67.), figyelemmel arra, hogy hibás teljesítés esetén az alperest megilleti a visszatartott összeg vállalkozói díjba történő beszámítása. Amennyiben tehát az alperes a hibás teljesítést bizonyítja, akkor ez az összeg - mint kárátalány - megilleti azzal, hogy, ezt meghaladó kárát is követelheti a felperestől, ha azt bizonyítja. Perbeli esetben azonban az alperes a hibás teljesítés javításával kapcsolatban ugyan számlákat csatolt, azonban a rendelkezésre álló peradatok alapján - különös figyelemmel **szakértő 2. neve** szakértői véleményére - a hibás teljesítés mértéke, köre pontosan nem állapítható meg, így az sem, hogy az alperes által a csatolt számlák szerinti kijavítás indokolt volt-e teljes egészében. Ezért az alperesnél számlával igazolt felmerült igénye csak az általános szerződési feltétel fenti rendelkezése szerinti mértékében lehet alapos, ezért az a szerződés2 kapcsán az alperes által visszatartott, összesen 4.101.184,- forint jóteljesítési garancia mértékéig számolható el.

Összegezve tehát, a felperes szerződés1 és szerződés2-ből, valamint a lámpák beszerzéséből származó megalapozott vállalkozói díjkövetelése az alperessel szemben 12.157.332,- forint, abból a szerződés2 kapcsán az alperes jótállás alapján 4.101.484,- forint beszámításra jogosult, ezért a kettő

különbsége, azaz 8.055.848,- forint összeg illeti meg a felperest jogszerűen, valamint az egyes részösszegek esedékességétől számított késedelmi kamata.

A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az alperes által felperesnek fizetendő marasztalás összegét felemelte. Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása következtében a felperes pernyertességének aránya kereseti kérelmét illetően 53%-os mértékű lett. A peres felek az elsőfokú eljárás során különböző összegű költségeket fizettek meg (szakértői díjként felperes 708.000,- forint, alperes 108.000,- forintot, felperes 360.000,- forint kereseti, míg alperes 169.800,- forint viszontkereseti eljárási illetéket). Ezen kívül figyelembe kell venni a másodfokú hatályon kívül helyező végzésekben megállapított, fejenként 115.000,- forint összegű költségeket is (100.000,- forint az elsőfokú ítéletet, míg 15.000,- forint a szakértői díjmegállapító végzést hatályon kívül helyező végzésben került megállapításra). Mindezeket túl figyelembe kell venni a jogi képviselő perértéke (kereset és viszontkereset összege) alapján alap- és megismételt eljárásban felmerült és a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet alapján számított összegű ügyvédi munkadíját, valamint a le nem rótt 1.140.000,- forint kereseti és 312.100,- forint csatlakozó fellebbezés illeték összegét is. Mindezeket figyelembe véve az ítéletábra úgy határozott, hogy elsőfokú költségeiket a felek maguk viselik.

A másodfokú eljárásban a peresztesség, pernyertesség arányában köteles a felperes és az alperes a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az államnak megfizetni a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján, valamint az alperes másodfokú eljárási költséget fizetni a felperesnek, amely a jogi képviselővel kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj összegéből áll a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet 3. §-a alapján számított összegben.

Szeged, 2016. október hó 20. napja

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.. Béri András s.k.. Dobler László s.k.
a tanács elnöke előadó bíró táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő